

Kieliä ikä kaikki - oma projekti

Veera Suikkari

Kielitietoisuus Opetussuunnitelmassa

“Tiedonalojen kielen oppiminen mahdollistaa jokaisen oppijan pääsyn opiskelun ja koulun kieleen. **Kielitietoisessa koulussa jokainen koulun aikuinen onkin kielellinen malli** ja jokainen opettaja myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja. Kielitietoisessa koulussa opettajien yhteistyö opetuksen suunnittelussa, opetuksessa ja arvioinnissa on entistä merkityksellisempää. Johdon tulee luoda yhteistyölle ja kielitietoisien toimintakulttuurin kehittämiseksi rakenteet ja toimintaedellytykset.”

<https://www.oph.fi/fi/opettajille/kielitietoisuus>

Kielitietoisuus Opetussuunnitelmassa

Opetushallitus

“Kielitietoisessa koulussa:

- **arvostetaan** kaikkia koulussa opiskeltavia ja oppilaiden käyttämiä kieliä
- **eri kielet näkyvät** eri oppitunneilla luontevasti
- **tunnistetaan eri kieliin kohdistuvia asenteita** ja keskustellaan niistä
- annetaan **mahdollisuuksia oppilaiden omien kielellisten resurssien monipuoliseen laajentamiseen.**”

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186995_kielitietoinen_opetus_ve_rkko_2.pdf

Oma projekti - Kielitietoisuuden lisääminen

Monikulttuurinen ja monikielinen Itä-Helsingin kielikoulu (voi opiskella A-kielenä englantia, ranskaa, saksaa, kiinaa).

Halu tuoda oppilaiden kielet näkyviksi S2-luokassa ja koulun käytävillä.

Kielistä, maista ja kulttuureista keskustelu, oppilaiden kielellisten resurssien huomiointi, toisten kielten ja kulttuurien arvostus

Minästä Kiinni & Kielestä Koppi

<https://sites.utu.fi/minasta-ja-kielesta-kiinni/>

Minästä kiinni & Kielestä koppi -materiaalit

- Ilmaiseksi ladattavat PDF-kirjat
- Paljon valmista materiaalia käytettäväksi kaikille peruskoulun vuosiluokille
- Lisäävät oppilaiden kielten tuntemusta ja arvostusta
- Oman kieli-identiteetin vahvistaminen

ELÄMÄNI BIISI

Valitse itsellesi merkityksellinen biisi. Sen ei tarvitse olla tämän hetken lempikappale vaan jokin sellainen, joka herättää sinussa muistoja ja on sinulle jollakin tavalla tärkeä. Biisi voi olla myös esimerkiksi lapsuutesi lempilaulu.

Voit pohtia, valitsetko esimerkiksi biisin, joka herättää sinussa mukavia muistoja, muistuttaa jostakusta tärkeästä henkilöstä tai tuo mieleen jonkin tapahtuman. Valitse kuitenkin sellainen kappale, johon liittyvän muiston tai tarinan haluat kertoa luokallesi.

Pohdi esimerkiksi seuraavia asioita:

- Mitä mukavia muistoja biisi herättää sinussa?
- Mitä tunteita se herättää?
- Minkälaisissa tilanteissa olet kappaletta kuullut tai kuunnellut?
- Miksi biisi on sinulle tärkeä?
- Liittykö biisiin jokin tarina? Kerro siitä!

Tähtijengi -materiaali 1.-6.luokkalaisille

<https://dialogikasvatus.fi/materiaalit/#kielen-supersankarit>

Tähtijengi -materiaalin harjoituksia

PUNAINEN

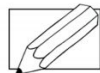
red	rosso
punane	vermelho
röd	rød
rojo	merah
guduudan	สีแดง
rot	vermell
красный	màu đỏ
紅色的	červený
rood	Kókkivo
أَحْمَر	czerwony
빨간	赤い

yksi
 one
 uno
 une
 واحد
 เลขหนึ่ง
 ОДИН
 üks
 een
 bir
 en
 eins
 un
 jeden
 빨간

Vahvista arabialaiset kirjaimet. Missä kielissä niitä käytetään?

ا ب ت ث ج

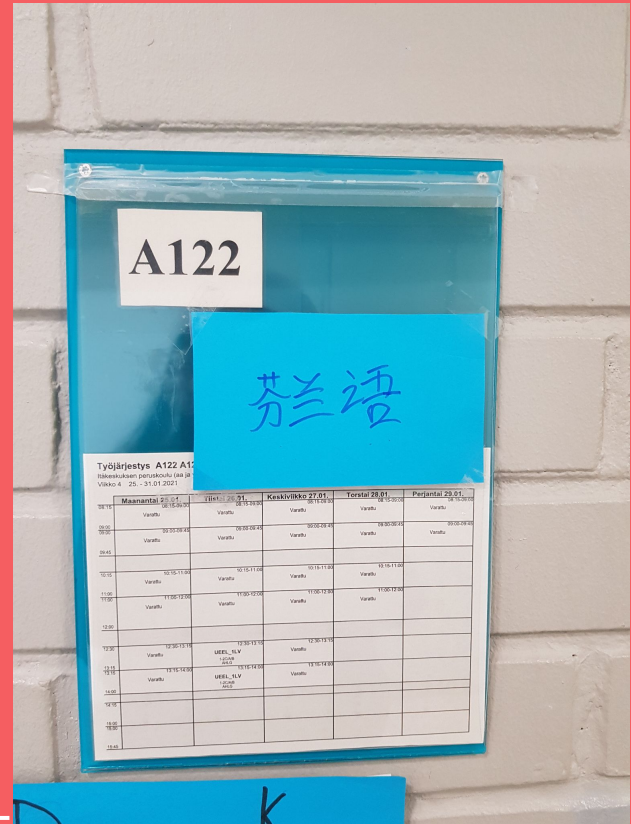
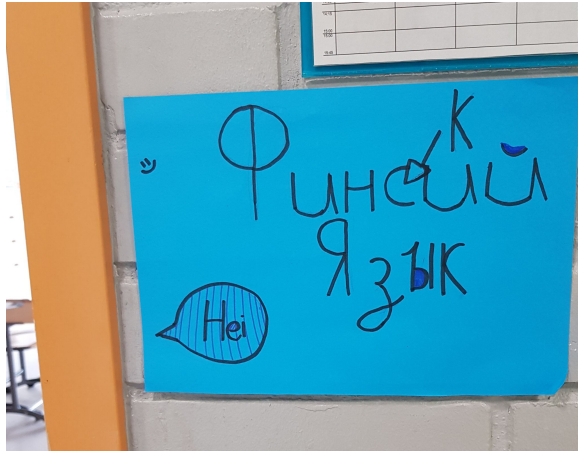
Vahvista kyrilliset kirjaimet. Missä kielissä niitä käytetään?

А а Б б В в Г г

Luokan nimi

Monikieliset ja kuvalliset opasteet

Monikieliset ja kuvalliset opasteet

Oppilaiden kieliä muistilapuissa

Google käänntäjän tarkkuuden
herättämä keskustelu

No shoes, please!
Kabo malaha, fadlan!
Pa këpucë, ju lutem!
Sin zapatos, por favor!
Palun mitte kingi!

Omat ja uudet kielet

Lippupeli

<https://wheelofnames.com/fi/>

Maailman- kartta luokassa

aikavyöhykkeet, sijainnit

Luokan sisustus

Oppilaiden kieliä näkyväksi luokkaan

Suomen kielen luokassa voi
näkyä muitakin kieliä

Kirjallisuuden saavutettavuus

hiljaiset kirjat, monikieliset kirjat

...päivää sisar
...näki yhäkoki
...värsse ja sanoi:
...sinäkö minä koina kehua
...olis pitääh hättään?
...ei auttanu muu kuin jat-
...kkaan pieni valkoinen kani raki
...kerjuriin luo ja sanoi:
...enguruani. Josinako minä laimata
...si päiväko?
...si sanoi: - No pieni valkoinen kani. Minun häntäni on hyvin vahva. Kun olen
...in istua sen päällä, mikä on hyvin miellyttävä. En voi laimata häntääni sinulle.
...valkoinen kani ei auttanu minua hättäänä pienelle kaniille. Pieni valkoinen
...käänny iloksi. Kukaan ei voinut laimata häntääni sinulle. Nukkuessani häntäni
...si hyvin surullinen.
...sitten kettu tuli kaniin luo.
...Kun kettu kuuli, että kani halusi laimata häntää, se vihastui hirvittävästi ja huusi:
...«Kukaan sinä voit edes kuvitella, että minä laimaisin häntäni sinulle! Nukkuessani häntäni
...sen miinun tyynni ja painoin. Mene matkoihisi sinä!»
...toivida minulle. Mitä minä nyt teen?
...«Vo sinua pikku raukkaa!» Sillä sanoi tiedä, että pienen häntämme takia voimme juosta
...niin nopeasti kuin jousiamme», äiti lausui.
...Kun pieni valkoinen kani ymmärsi lyhyen häntän hyvän puolen, se tuli hyvin iloiseksi ja
...hymyili. Seuraavana päivänä pieni valkoinen kani meni edustan juttuun kukaan kukaan.

Uusi loppu

...päätti, että hän halusi laimata häntää, se vihastui hirvittävästi ja huusi:
...«Kukaan sinä voit edes kuvitella, että minä laimaisin häntäni sinulle! Nukkuessani häntäni
...sen miinun tyynni ja painoin. Mene matkoihisi sinä!»
...toivida minulle. Mitä minä nyt teen?
...«Vo sinua pikku raukkaa!» Sillä sanoi tiedä, että pienen häntämme takia voimme juosta
...niin nopeasti kuin jousiamme», äiti lausui.
...Kun pieni valkoinen kani ymmärsi lyhyen häntän hyvän puolen, se tuli hyvin iloiseksi ja
...hymyili. Seuraavana päivänä pieni valkoinen kani meni edustan juttuun kukaan kukaan.

Muita tapoja lisätä kielten näkyvyyttä

- Tehtävien esimerkkihenkilöiden nimet, esimerkkimaat, esimerkkikielet
- Opettaja käyttää osaamistaan kieliä oppilaiden kanssa
- Oppilailta kysytään “Mikä tämä sana on sinun kielelläsi?”
- Monikielisyys näkyväksi - kielitietoutta kaikille! - Itä-Helsingin uudet Suomen kielet -hankkeen työpajat:

<https://www.oph.fi/fi/opettajille/monikielisyys-nakyvaksi-kielitietoutta-kaikille>

Lähteet

- <https://www.oph.fi/fi/opettajille/kielitietoisuus>
- <https://sites.utu.fi/minasta-ja-kielesta-kiinni/>
- <https://www.oph.fi/fi/opettajille/monikielisyys-nakyvaksi-kielitetoutta-kaikille>
- https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186995_kielitietoinen_opetus_verkko_2.pdf
- <https://dialogikasvatus.fi/wp-content/uploads/2020/03/thtijengi-1-2-nettikirja-2.pdf>
- <https://dialogikasvatus.fi/wp-content/uploads/2020/03/thtijengi-3-4-nettikirja.pdf>
- <https://dialogikasvatus.fi/materiaalit/#kielen-supersankarit>

- kuvat: Veera Suikkari